

Preu
de subscripció:
2'50 ptes. l'any
Un número:
10 cts.

EMPORION

PERIÒDIC QUINZENAL

Redacció i
Administració:
Ateneu
Montgrí

Any III

TORROELLA DE MONTGRÍ 14 de Janer de 1917

Núm. 49

QÜESTIÓ OPORTUNA

Algunes paraules sobre el "Sindicat Agrícola"

El haber-se parlat i encartat la necessitat de les Associacions agrícoles en el recent Curset Agrícola, ens dona motiu oportú per a dir algunes paraules referents al nostre Sindicat.

A l'entorn del «Sindicat Agrícola» de Torroella hi suren prejudicis d'origen que convé desvaneixer i apreciacions errònies i sobretot injustes que convé desvirtuar. An això i no a altre cosa tendeix el present article; a posar alguns punts sobre les *ii* i restablir la veritat en el seu just medi.

El «Sindicat», pot dir-se que des de la seva creació, ha sigut combatut sistemàticament apart d'altres motius d'ordre secundari i menys efectistes, per suposar-lo francament retrògrade, gairebé inquisitorial. Fundant-se els que això suposen, en la seva procedència, olvidant que si bé es innegable que l'«Sindicat» fou concebut en el «Centre Catòlic», i com es natural inspirat en els principis fundamentals de dita entitat, va ésser precisament, i això convé remarcar-ho, per la quietut de caracteritzats elements de diverses tendències polític-religioses que preferiren l'abstenció, l'infecunditat, a l'intervenció galantment sollicitada. Intervenció que, de realitzar-se, haguera indubtablement nivellat la obra, equilibrant-la justament en l'expressat sentit.

Però deixant a part aquesta raó solzament per la qual s'incapacitan certes campanyes, passem a ocuparnos de la tant debatuda qüestió del Reglament. Son bastants els que fonamenten els seus dubtes, els seus escrúpols en el Reglament, i que de bona fé ingressarien al «Sindicat» si no fos algun article del mateix. Cal fer una mica d'història.

El «Sindicat» aprobà legalment un Reglament en l'any 1910 però en realitat no començà a funcionar per causes d'ordre interior que no son del cas, fins a mitjans de l'any 1912. La Junta d'allavors va adonar-se de les deficiències del Reglament i decidí al efecte anar a la reforma total. I escassament al cap d'un any, amb data del 17 de Març de 1913, va enviar-se a Madrid per la seva aprovació legal un nou Reglament en el que 's subsanen les deficiències observades i es talla d'arrel tot lo que po-

dia significar absorció per una tendència determinada.

Aquest fet que tira per terra i d'un sol cop totes les malèvoles suposicions i desarma als que escudats en el vell Reglament pretenien demostrar la tendència partidista del «Sindicat», no s'havia fet públic perquè la Junta Directiva esperava a fer-ho a que fos aprovat el nou Reglament. Però malgrat el llarg temps transcorregut, la burocràcia, la rémora centralista no ha tingut encara un moment per estampar en el expedient polsós, cansat de dormitejar en els negociats del Ministeri de Foment, un segell i una firma de legalitat.

No obstant i prescindint forçosament d'escrúpols legalistes, la Junta Directiva, des de l'17 de Març de 1913 ençà, ha amotllat tots els seus actes de conformitat amb dit Reglament, habent quedat de fet abolit el de 1910.

En virtut doncs d'aquesta abolicció de fet, pot afirmar-se solèmnement que l'«Sindicat Agrícola» de Torroella no té res que veure amb el «Centre Catòlic» del qual *n'està deslligat en absolut*, ja que el famós article 17 del Reglament de 1910—el cavall de batalla—que copiat textualment diu:

Art. 17. Atendiendo a que la constitución del presente «Sindicato» es debido a la iniciativa del «Círculo de Católicos» de Torroella de Montgrí, a la Junta Directiva del expresado «Círculo» corresponderá el nombramiento del Presidente del «Sindicato».

S'es transformat radicalment, segons se llegeix en la copia autoritzada del nou Reglament:

Art. 17. A la Junta Directiva del «Sindicato» corresponderá la elecció de su Presidente.

Queden doncs esvaits terminantment tots els dubtes i recels referents a aquest particular. I per acabar d'esvaïr nebulositats, el que aquestes ratlles escriu, pot afirmar, amb la sinceritat que caracteritza els seus actes i amb l'autoritat que li dona el càrreg en la Junta Directiva amb que benèvolament va ésser honorat, que l'«Sindicat Agrícola» no segueix més inspiracions que les de la voluntat dels socis cristallitzada en la Junta Directiva; que an allí es prescindeix de tota qüestió sigui de la índole que sigui i que no 's preocupa ni directe ni indirectament de res que no pertanyi als seus fins primordials. *El «Sindicat Agrícola» de Torroella, fá únicament, purament AGRICULTURA.*

Admetem que l'«Sindicat», com tota obra humana, tingui petites imperfeccions, però amb el con-

curs generós de tots està la probabilitat del major perfeccionament possible.

No negarem tampoc que l'«Sindicat» s'inspiri en un ampli sentit moral, però creiem que això *no pot estorbar a ningú*.

En el «Sindicat Agrícola» de Torroella hi cap tothom. L'obra del «Sindicat» es obra de tothom. Entenem que tot el cúmulo de petiteses que diferencien als homes, tenen de deixar-se de banda, no poden tenir cabuda en una obra de tan vital interès com es l'Agricultura.

Ara que sortosament, cada dia més, va arrelant en el cor dels nostres agricultors el convenciment de que les associacions agrícoles, es una base necessària, imprescindible, hem cregut convenient, en benefici de tots, fer aquestes afirmacions, a la vegada que per desvirtuar vells prejudicis, per mirar de que aquest esperit d'associació que 's desperta esperansador, que aquestes energies i voluntats que roden disperses, fecondin juntes en una intensa actuació de amor i treball, l'obra agrícola de la nostra comarca, que es la seva riquesa, que es la seva vida.

La més bona voluntat i els més bons desitjos animan a la Junta del «Sindicat». Voluntat i desitjos freturo sos de renovellament...

JOAN PUIGPEY.

LA FESTA DELS REIS

Torroella ha donat una nova prova de que posseeix una ànima generosa. Foren molts els que sense altra indicació que la que ferem des de'l periòdic, acudiren a nosaltres per a fer ofrena de sa contribució.

La quantitat recollida sense grans esforços, parla prou clar en favor dels nostres compatricis.

La comissió organitzadora amb la valiosa cooperació del generós torroellenc D. Ramón Galibern, treballà activament per a enllestir els preparatius de la festa.

Els trajos de reis i patges, l'ornament de les ganastres, la reparació de regals, la formació dels lots i la repartició equitativa després, exigiren molta de feina que's portà a bon fi mercès a la cooperació de tots nostres amics.

Quan ja estava tot organitzat, quan els balcons del Ateneu començaven a engalanar-se, se girà una forta tramontana que per un moment desanimà als organitzadors; empró la depressió fou passatgera, car decidits no abandonaren una festa tan simpàtica, se continuaren els treballs prescindint del temps desfavorable.

A les sis del vespre la cavalcada estava a punt de sortir al carrer.

Temerosos del fret foren molts els menuts que no sortiren amb ses bombes lluminoses, fins que se sentí l'airoso marxa triomfal que anunciava que els bons reis eren arribats.

Ben aviat els fanalets de color en nombre incomptable invadiren el carrer, envoltant als generosos sobirans.

Anava davant l'orquestra, seguien els patges conduint els burriquets portadors de joguines dins les enflocades ganastes; venien els reis amb llargs mantells i grans capes d'armini, reis venerables i luxosament ataviats.

Dels crits d'entusiasme dels petits infants no sabríem donar-ne idea.

La comitiva reial feu cap al Ateneu.

Quan sortiren ses niagestats en els balcons de nosira casa la orquestra saludà sa presència amb una marxa.

Els reis tiraren dolços, se dirigi quatre paraules als menuts i la concorrencia se retirà satisfeta.

Al vespre se feu la repartició als nens pobres.

No sabríem acabar nostra resenya sense donar corals mercès al «Rober del Nen Jesús», que oferí gran quantitat de robes per a afegir als lots de juguets, a l'Ajuntament de nostra vila que prengué el lloable acort d'oferir 20 ptes. per a la sotscripció oberta. Remerciem també als senyors Galibern, J. J. Pla, Ramón i Josep M.ª Mascort, a la modista Na Pepita Barrera i a les damiseles que en son taller treballen. Als joves Joan Sais, Genís Guillemet i Maria Creuet, i als jovenets Mateu, Ballester, Joan Guillamet i Pere Prats que tant directament contribuiren a la cavalcada, als senyors Martí Capellà, Pere Puig i Amadeu Guillament que oferiren els cavalls aixis com a la Companyia de Caruatjes, N. Matarrodona i Enric Frou que'ns deixaren els borriquets, a n'en Miquel Garcia i a n'en Joaquim Hostenc que'ns entregaren les ganastes, a n'en Melitón Massaguer que'ns feu entrega de les flors artificials amb que s'ornaren aquelles, al comerciant senyor Miquel Bordas que'ns feu un gran descompte en la mercaderia comprada, als comerciants Srs. Matas, i Capella que'ns entregaren lots, i en general a totes les persones que plenes de delicada generositat contribuiren a la sotscripció.

Acabem felicitant a la comissió composta de nostres companys Joaquim Capellà, Joan Puigpey, Joan Fontquerna i Benvingut Vives que esmersaren gran activitat en l'organització i fem vots per a que puguin repetir-se festes d'aquesta naturalesa que honren la vila i porten conçol i alegria en moltes llars.

LLISTA DE DONATIUS

	Pessetes
Subvenció de l'Ajuntament	20'
Elisa Aleman de Quintana	5'
Agna Radressa Vda. de Pascual	2'
Emerenciana Capellà	1'
Coloma Vicens de Pujol	1'
Carolina Vilabella	1'
Leocadia Sallés	1'
Viuda de Mercader	1'50
Joana Alabau	3'
Emilia Quintana	2'
Nieves Devant	1'
Enriqueta Pasqual	0'50
Jaume Martí Serraclara	2'
Joan Puigpey	1'
Josep Carreras	2'
Josep Pujol	2'
Benvingut Vives	1'
Genís Garcia	2'
Joan Séculi	1'
Evarist Elias	0'50

Genís Frou	1'
Genís Creixell	0'50
Lluís Pou	2'
Pere Climent	0'50
Francisco Pagés	0'50
Rafel Bou	0'35
Pere Marqués	2'
Antón Rigau	0'50
Eduard Bataller	2'
Joaquim Capellà	1'
Josep Castells	1'
Eduard Vinyas	0'50
Manel Murtra	3'
Francisco Vila Vilà	1'
Ramir Marqués	2'
Josep M. ^a Gómez de Leon	5'
Josep Hospital	1'
Lluís Matas	1'
Vicens Folgado	2'
Joan Sallés	2'
Ramon Ors	1'
Josep Roig Miquel	1'
Josep Casanovas	0'25
Narcís Plaja	1'
Joan Tauler	1'
Pere Vert	0'50
Josep Gali	0'25
Jaume Rosell	0'70
August Mercader	2'
Albert Galibern	2'
Ramón Galibern	5'
Josep Marull	2'
Victor Radresa	1'50
Enric Rodríguez	2'
Carles Serrano	5'
Joan J. Pla	2'
Ricard Majó	1'
Josep Adroher	1'
Josep Sastreger	1'
Francisco Batlle	0'50
Pere Blasi	2'
Total	112'05

■ ■ ■ ■ ■

UNA PROPOSICIO LLOABLE

Inspirant-se en les modernes corrents nacionalistes que orienten cada dia més intensament la vida del nostre poble cap a un alt sentit de modernitat i renovellament, tres benemèrits regidors han presentat al Consistori per esser discutida en la primera sessió que's celebri, la següent Proposició que copiem textualment:

«Els regidors que sotscriuen, tenen l'honor de sotmetre, al Consistori, la següent

PROPOSICIO

1.er Que, moguts per un gran amor a la llengua catalana, i amb desig de que l'Ajuntament interpreti els sentiments de nostre poble, els serenos canun, a la nit, les hores en nostra llengua, ja que d'aquest modo honorarém, també, la llengua castellana, en quina no saben cantar-hi.

2.on Que, aixís mateix, els pregons i anoncis, dirigits al públic, siguin redactats en català.

Casa de la Vila de Torroella de Montgrí a 11 de Janer de 1917.— *Lluís Matas, Eduard Viñas, Genís Frou.*»

Aquesta proposició que ve a resoldre eficaçment una qüestió de sentit comú; per la que tant hem limitat desde aquestes columnes, mereix el nostre elogi més calorós i sincer.

Al felicitar avui als tres firmants de la proposició ho fem esperansats de que en el número vinent, aquesta felicitació podrem fer-la extensiva a tota la Corporació Municipal, ja que del patriotisme i bon sentit de la mateixa es d'esperar que la susdita proposició serà aprovada per unanimitat.

■ ■ ■ ■ ■

DEL ATENEU EMPORDANÉS DE BARCELONA

S'ha celebrat amb gran esplendor l'acte de donar comiat al any 1916 i el de la benvinguda al 1917; per a despedir a l'any vell es va organitzar, el dia últim d'any per la tarda una selecta audició de sardanes a carrec de la cobla «La Principal» de Cassà i a la nit es varen reunir en un delicat banquet on regnà molt entusiasme i es feren vots per la prosperitat de l'Ateneu.

Amb un acte commovedor va tindre lloc la salutació a l'any nou; va issar-se, després de breus parlaments, la bandera de l'Empordà, que es l'en-senya del Ateneu, ofrena feta per la dona empordanesa a la Casa Pairal dels fills de l'Empordà. Té de llargada cinc metres per dos i mig d'ample, es barrada al través i al mig hi ha un formós cavall Empordà; al moment d'esser enlairada i en mig de un entusiasme gran, anava caient damunt d'ella una pluja de liorer.

Per la nit va donar un selecte concert el llorejat orfeó «Canigó» dirigit per el mestre en Josep M.ª Gassó, van esser cantades les inspirades composicions: «L'Empordà», «El Saltiró de la Cardina» d'en Vicens Bou, una sardana inédita dedicada a l'Ateneu per l'orfeonista senyor Vilar, «L'Arbre Sagrat», «Catalunya» i «Sota l'Oim», essent totes repetides, i a requeriments de la concorrencia que entusiasmada no parava d'aplaudir, va esser cantada altre volta i com a himne de la comarca, la sardana del mestre Morera que porta per títol L'Empordà.

El nombrós i selecte auditori que omplienava totes les dependències de l'Ateneu, va quedar molt complagut de la festa que de segur en guardarà un grat record.

DIADA DE REIS

L'Ateneu que no sois procura complaure a la gent gran, va voler que'ls fills dels seus socis poguessin gaudir també de la simpàtica i ignoscenta festa dels Reis; i an aquest fi, va organitzar una senzilla, però molt bonica festa per la mainada, que va consistir amb l'arribada a l'Ateneu, dels tres Reis amb sos patges, que'ls hi portaven a cada nen o nena un paquet contenint una joguina amb dolços i els hi posaven un casquet o gorro de les nacions beligerants, convidant-los després perque fraternament, Francesos i Alemanys, Anglesos i Turcs, prenguessin la xocolata, i d'aquesta manera se'ls hi va fer entendre que s'havien d'estimar els uns amb els altres.

La alegríia de la gent petita es reflexaba a la casa dels grans que molt contents s'els estaven contemplant.

Amb el mot de «fins l'any vinent» es varen despedir els adorats Reis.

CURSET AGRÍCOLA

Com ja indicarem en el nombre anterior, el curset agrícol celebrat darrerament a Torroella constituí un èxit esclatant.

Prop de 300 alumnes acudiren a escoltar les lliçons dels professors de l'Escola Superior de Agricultura de Barcelona.

I era de veure l'assiduitat amb que concorregueren al curset i l'atenció amb que escoltaven la paraula dels mestres.

Després de les conferències del senyor Rosell, de les quals ja donarem compte; els senyors Josep M.ª Valls, Josep Poch i Feliu i el conegut i savi veterinari de Barcelona senyor Darder, vingueren a desenvolupar sengles series de lliçons.

A les que donà el venerable senyor Darder sobre petita ramaderia hi acudiren gran nombre de dones.

Els temes tractats per a dits senyors són els següents:

TEMA I

Adobs

Necessitats de tornar a la terra els elements fertilitzants extrets per les cullites. Estudi d'eixos elements fertilitzants.

Què s'entén per esmena i per adob.

Llei de restitució. Llei del mínimum.

Adobs orgànics. Composició del fem. Acció físico-química del fem. Cuidados que demana la seva confecció i conservació racional.

Principals esmenes. Formiguers. Quant deuen recomanar-se.

Adobs en verd.

Adobs minerals, Nitrogenats, fosfatats i potàsics.

Guanos. Varietat en la seva composició. Precaucions que deuen tindre's en compte al comprar aquets adobs. Llegislació vigent sobre adobs.

Influència dels adobs sobre la qualitat i quantitat de les cullites. Com actua sobre la planta cada element fertilitzant.

Adobs més convenients a les plantes que es cultiven o deurien cultivar-se a la comarca. Com se determina l'adob més convenient.

Projeccions pràctiques sobre regoneixement d'adobs.

TEMA II

Associacions Agrícoles

Què és i com es constitueix una associació agrícola.

Conveniència de la seva implantació. Ventajetes que amb elles poden obtenir-se.

Classes d'associacions agrícoles.

Associacions per a la defensa dels interessos generals de la classe ramadera.

Associacions per la compra de les primeres matèries (adobs, productes anticriptogàmics, aliments, etc.)

Associacions per a al segur y crèdit agrícola

(per a fer préstams, contra la mortalitat del bestiar, etc.)

Associacions per a obtindre i vendre bestiar o productes derivats del mateix (adquisició de reproductors, lleteries, mantegueries i formatgeries cooperatives, etc.)

Associacions per a l'aprofitament de restes dels animals o de sos productes derivats. Mutualitat per al rebutg d'animals al Escorxador.

Exemples de les associacions més notables que existeixen a Espanya i al Extranjer.

Pràctiques de mellores en la Ramaderia. Llibres genealògics. Concursos.

TEMA III

Estudi de les plantes des de l'aspecte fitotècnic

Cullites. Segues: a mà i a màquina. Preu de cost en un i altre cas. Ventajetes i inconvenients de cada sistema.

Arranc de tubércols i arrels. Diferents procediments.

Cullita de forratges.

Preparació i conservació de les cullites de les principals plantes conreuades en la comarca. *Magatzematge.* Sitjes. Dipòsits.

Malalties de les plantes. Medis preventius de certes malalties. Com deu combatre's una enfermetat. Malalties produïdes per paràsits animals. Malalties produïdes per paràsits criptogàmics. Accidents produïts per el clima i el terror.

Procediments per a combatre les principals malalties de les plantes de la comarca.

Malalties produïdes en els productes. Malalties i accidents dels grans, tubércols i forratges.

Projeccions pràctiques sobre les principals malalties i sobre sistemes per a curarles.

TEMA IV

Estudi dels orguens i funcions de les plantes

Parts de que consten les plantes. Arrels, estudi extern i intern. Funcions que desempenyen.

Troncs. Com están formats i treballs que realitzen.

Fulles; sa organització, fenòmens que en elles tenen lloc. Respiració, evaporació d'aigua i descomposició del gas carbònic.

Fior i fruit. Selecció de llevors; germinació; fecundació i maduració.

TEMA V

Estudi físic-químic-biològic de les terres

Influència que el conreu de les terres exerceix sobre les plantes: 1.er Airejant les terres. 2.^{on} Ajudant la nitrificació. 3.er Recullint i amagatzemant les aigües de pluja. 4.ta Trencant la crosta de la terra i dificulant l'evaporació de l'aigua. 5.ta Destruint herbes dolentes.

Relació que hi ha entre aigua evaporada i matèria seca formada en les plantes.

Els sers vius infinitaments petits de la terra.

Projeccions pràctiques sobre anàlisis de les terres

TEMA VI

Estudi de les plantes des de l'aspecte fitotècnic

Alternatives: Com ha d'ésser una bona alternativa. Importància econòmica d'una bona rotació de cullites.

Estudi de les principals plantes cultivades en la comarca. Ordre en que apareix son conreu. Defectes i ventatjes que presenten les principals alternatives empleades.

Modificacions que deurien fer-se en la rotació de cullites més empleada en la comarca.

Estudi de les modificacions que tenen per base una major extensió de les plantes forratgeres.

Estudi de les principals plantes conreuades o que deurien conrear-se en la comarca.

1.er Des del punt de vista de les treballades.

2.^{on} Des del punt de vista de la maquinària.

3.er Des del punt de vista econòmic.

Estudis comparatius sobre preu de cost de treballs a mà i treballs a màquina.

Estudi especial de les plantes forratgeres.

Pràctiques sobre alternatives i conversa dels punts tractats en la lliçó

TEMA VII

La producció de llet

Les importacions de vaques lleteres. Possibilitat de produir a Catalunya les vaques de llet que siguin necessàries.

La raça. Raça convenient a la comarca.

Senyals empírics que solen presentar les bones vaques lleteres, Elecció o tria de la vaca.

Higiene de la vaca i de la vaqueria.

Alimentació.

Projeccions pràctiques sobre Sanitat i Adulteracions de la llet. Pràctiques de Fabricació de mantegues

Al felicitar de tot cor als organitzadors i als alumnes assistents al acte, hem de manifestar nostre desig per a que es repeteixin aquets cicles de conferències, les quals haurán d'especialitzar-se referint-les a un conreu determinat per a lograr que produeixin els deguts resultats pràctics.

DEL MOMENT

DARRRERA BROMA SOBRE L'ANY 1916

Els últims dies del mes en que l'any fa la revivalla de la mort, son sempre entre nosaltres inquietos i frisosos. Entre 'ls tráfec de la Rifa, les felicitacions, plumar i menjar el pollastre, s'ens en va l'any de les mans que ni ens en adonem.

Reglamentariament cada any en aquets díes, po-

sem les nostres esperances en la murriesca Lotería Nacional i reglamentariament també cada any, les esperances dels misers pecadors torroellencs es veuen defraudades. Aquesta vegada però, l'hora dels desenganys ha sonat més melancòlica perquè corrien auguris sibilins de que la grossa cauria estrepitosament a Torroella. I els presentiments eren tant més fundats perquè la nostra Agneta, l'estupenda Agneta havia posat a prova els seus conjurs, «benediccions» i tot un reguizell de seráfiques gitanerías.

Tot alló d'omplir l'altar de l'ermita de Santa Caterina de ciris de quatre duros, d'aquells que fan tant d'olor, tot alló de ballar sardanes al Cau del Duc i de comprar per subscripció al Ajuntament un carro per recullir les escombraries, tots aquells lluits festeigs públics que tenien que durar per lo menos tant com les obres de la branca, tot, tot s'ha esfumat deixant-nos no mes que un lleu regust com els purgos triats de quinze.

Sort que desseguit van comensar a ploure amb l'abundor de sempre—¿que fá la Junta de plagues del camp?—les inevitables felicitacions i ens van distreure. Perquè aixó si, les felicitacions distreuen. Vaia si distreuen. Sobretot la dels serenos amb aquell cromó on al costat d'un gall d'indi hi ha un sereno tant vistós i tant ben trajat que no podem menys que confessar que al costat de l'indumentaria dels nostres, aquell sembla un príncep rus. ¡Ah, i no diem res dels versos, que allo si que's canyella fina. Alló de que

«...esté nublado o haga luna,
esté lloviendo o nevando,
yo siempre voy anunciando
las horas una por una.

vol certament una gran voluntat, per qué caram! aixó de que encara que fassi lluna, ell cantí les hores i no a grapats com se li ocorria a qualsevol sino una per una, es de debó sorprenent, digne de tot elogi.

En quan alló altre revelador d'un temperament espartà

«ni me sofoca el calor
ni me acobarda el frío,
de las tempestades me rio
y por nada pierdo el valor
y mi vida en ocasiones
está d'un hilo pendiente
luchando con un valiente
o persiguiendo ladrones.

ja son figures d'un altre paner, i qui es que no's commou i no allarga propina al *humilde funcionario* que per nosaltres te la vida penjant d'un fi?

Amb aixó de les felicitacions maravellosa com cundeix l'exemple i augmenten cada any d'un modo prodigiós els que's dediquen a l'humanitaria feina de desitjar felicitat i dirxa a cabassos.

Enguany han vingut a felicitar a n'en *Kik* els moços de l'estació de Sant Jordi. Ara veieu que tenen que veure els moços de l'estació de Sant Jordi amb

en *Kik* que no mes viatja d'en tart en tart i encara per acontereiments de família.

An aquest pas i per aquest istil, no serà gens extrany que l'any que vé ens felicitin els peons caminners, el podador municipal de Torroella i *sus agregados*, i fins i tot els xiuladors públics de la vila.

¡Ah, i els fomentadors de la cultura torroellenca també passarem felicitacions. Que també hi tenim dret. ¡Caratsus!

KIK

■ ■ ■ ■ ■

• H G O S •

HAN passat els Reis d'Orient i amb ells, els records de la nostra infantesa; l'anyorament de temps més felissos.

Tots els anys, en aquets dies, acudeixen a nostra imaginació els records de quan erem petits i sentim la nostalgia de l'ilusió perduda.

Per a consolar-nos procurem que nostres fills segueixin estimant la llegenda dels Reis de Orient.

Les cartes, demanant juguets i l'alegria dels petits, ens compensen de tot, i així, com en nostre infantesa se'ns feia llarga la nit per a saber els regals que ses Magestats havien deixat al balcó, avui, la nit també se'ns fa tan llarga com llavors, esperant veure la cara que posarán nostres fills i sentir les rialles d'alegria, al trobar-se amb les coses, que constitueixen la seva única preocupació, i que'ls hi proporciona la satisfacció més gran que poden experimentar.

Aixis es que, beneim la mística llegenda de l'Epifania.

UN fet, que podria servir d'exemple a molts, acaba de passar fa pocs dies.

Un senyor de fora troba en un carrer de nostra vila un bitllet de cinquanta pessetes. L'home es digué: Aquest diner no es meu; en consciència dec resituir-lo. ¿Pero a qui?

El portia a la casa de la vila, pero com que no eren hores d'oficina no hi havia més que'l porter, al qual va demanar per una institució de caritat, dirigint-lo a casa un individu de les Conferències de S. Vicens de Paul, aont va anar a portar el bitllet per a que'l repartissin entre els pobres, després d'haver explicat que l'havia trobat.

Aquest bitllet l'havien perdut dos noies que anaven a pagar un compte, i a n'elles fou tornat al sapiguer-se la procedència.

Per la bona acció d'aquest senyor el bitllet retornà a son duenyo.

¡Quants ni haurien que en el cas d'aquest bon senyor, dirien:

Sant Bartomeu
qui trobà es seu.

LA VETLLADA DE L' ATENEU

II DEL ORFEÓ

Com hem dit altres vegades, sempre que l'«Ateneu» convida a la vila a un dels seus espectacles, el públic acut a les vetllades cada dia amb nombre més creixent i amb el més gran entusiasme. Aixó vol dir que l'obra de la nostra entitat mereix l'apoi i la simpatia general i que va fent sa ruta serena seguint un camí plé de clarors triomfantes.

La vetllada celebrada el dia 24 va ser una nova demostració de les simpaties de que parlem puix el teatre aquella nit s'omplena de gom a gom; una generació immensa invadí la sala que hi mancà lloc per molts que's vegeren obligats a entornar-se'n. Fou la segona edició de la memorable Inaugural del Orfeó, celebrada l'any passat.

Lo més interessant del programa fou la part musical i choral. L'Orfeó i l'orquestra gairebé ho constituïen tot. La secció Dramática ocupava un lloc ben secundari per lo que ens abstindrem de parlar-ne esperant millor ocasió. La projecció de películes mes que altre cosa, fou per a completar, per a donar més varietat i per que resultés més agradosa la vetllada.

Dit aixó, no cal manifestar que lo que més va celebrar-se varen ser les noves pessets que cantà l'Orfeó amb gran justesa i refinada interpretació. Al nostre entendre en «Sota de l'Oim» fou allí on més palesament va demostrar-se que amb un fort estudi i amb el gran amor que senten pel «bell canto» els nostres cantaires podran atribuir a formar una massa choral que brotará i ocuparà un lloc ben remarcable dintre el camp musical de la nostra terra. Llargs aplaudiments feren repetir tant bella producció del mestre Morera.

De la «Filla del marxant» del mateix autor n'esperavem quelcom més, potser si la sentíssim a totes veus tal com es armonitzada quedariem convençuts. Encara que va satisfer-nos pel sol fet de poguer apreciar les veus delicades de les nostres simpàtiques orfeonistes.

Al final «Pàtria nova» de Grieg, va ser mereixedora de grans aplaudiments que obligaren igualment a repetir-se. Amb aquesta obra s'hi distingí l'orfeonista Sr. Batlle cantant el solo final amb gust i afinació i fent gala de la seva hermosa veu.

Una gran ovació premià la labor de l'Orfeó i de més interprets.

Felicitem als mestres directors senyors Bou i Vallsprí pron coneguts per a ferne'ls elogis que's mereixen, a l'Orfeó, músics i aficionats i a tots els que directa o indirectament han contribuït a organitzar una tant notable com selecta vetllada.

PALET.

■ ■ ■ ■ ■

PUBLICACIONS REBUDES

— Hem rebut la farsa en 2 actes original de'n Francisco Masferrer, estrenada a S. Feliu de Guixols l'any 1915, edició curiosament editada a casa n'Octavi Viader.

— De la Biblioteca popular de «L'Avenç» hem rebut el volum 143, últim publicat. Conté 30 cançons populars catalanes, aplegades per En Adolf Carrera.

— La Acadèmia de la Llengua Catalana ens ha remès un fascicle de les Regles ortogràfiques, dictades recentment per la mateixa. Tot i salvant el prestigi que'ns mereix dita Acadèmia, hem de fer constar que nosaltres, apart d'algunes regles incloses en dit fascicle, que ja de temps observem, no podem acceptar les orientacions i el criteri que regeix la generalitat de les restants Regles.

K.

NOTICIES

Ajuntament.—*Sessió de 5 de Desembre 1916.* Presideix l'arcalde Sr. Sala i assisteixen els Regidors Creixell, Elías, Radressa, Frou, Viñas, Galí i Hereu.

S'aproba l'acta de la sessió anterior.

Se dona compte d'una comunicació del Cabo de la Guardia Civil d'aquesta vila queixant-se del mal estat en que están els teulats de les cases que habiten, acordant-se traslladar aquesta comunicació al propietari de les mateixes significant-li l'obligació que té de practicar tals obres.

Se concedeix permís a D. Joan Villena Bota per fer obres de reforma en una casa del barri d'Estartit amb arreglo al plànol presentat i demés condicions generals establertes.

S'aproben les següents comptes examinades ja per la Comissió d'Hisenda: del material de Secretaria del tercer i quart trimestre d'impost 490'26 ptes; de Joan Sadurní 50'50 ptes per el arreglo de carrers; de Venanci Medifia 21'50 ptes. per la construcció de sis bancs i altres treballs de fuster; de Joan Durán de Girona 6 ptes per l'entrega de una corneta; de Segundo Marin 2'40 ptes per quatre cabassos; Joan Vilá 7 ptes per treballs de cerraller i dos den Joan Soler de 67'48 ptes i 367'23 ptes. per materials i jornals de paleta i manobre empleats en l'exconvent d'Agustins, Escorxador i Casa de la Vila.

S'acorda adquirir una marca per sellar les carns destinades al consum públic.

Sessió de 14 de Desembre

Assisteixen els regidors senyors Elías, Matas, Frou, Viñas, Bofill, Galí, Barnés i Hereu i presideix l'Arcalde Sr. Sala.

Fou aprovada l'acta de la sessió anterior.

La Presidència dona compte del resultat de les subastes celebrades els dies 12 i 14 del corrent referent al arrendament per l'any 1917 dels drets de Escorxador, arbitri de les pescateries, mesures de grans i servei d'enllumenat públic d'aquesta vila, habent-se adjudicat provisionalment per resultar ser els millors postors la del escorxador a D. Josep Planas Mont per el preu de 4311 ptes; la de les pescateries a D. Jové Parés Barnosell per 400 ptes; la de mesura de grans a D. Joan Villena Bota per 206 ptes; referent a la subasta del servei d'enllumenat públic per mitjà de l'electricitat s'ha presentat una sola proposició a nom de D. Albert Galibern, Gerent de la «Compañía Torroellense de Electricidad» que fou rebutjada per no estar ajustada al pleg de condicions aprovat per l'Ajuntament i declarada deserta la subasta. La Corporació conforme amb les adjudicacions provisionals fetes per la Presidència les converteix en definitives i declara també deserta l'última i tinguent en compte que el contracte vigent d'enllumenat public acaba aquest mes, se nomena una Comissió especial composta dels senyors President, Viñas, Matas i Galí per a que en vista dels antecedents obrants en l'Arcaidia i consultes que tingan a bé fer, proposin lo prompte possible lo convenient al objecte de que no quedi interromput l'enllumenat públic.

Sessió de 14 de Desembre

Presidida per l'Arcalde celebra sessió extraordinària la Junta Municipal aprovant-se i ratificant-se els acords de la sessió anterior.

S'aproba també el presupost ordinari d'ingressos i gastos del Ajuntament per l'any 1917 amb les seves diferents modificacions i arbitres complementaris.

SE VEN un magnífic gramofón, marca **PATHE** i una bona estufa.

Donarà raó **N'EDUARD VIÑAS.**

Vetllada en projecte.—La secció Dramàtica del Ateneu está activant els assaigs per a la propera vetllada que's de suposar revestirà gran importància, doncs se tracta de fer una funció neorològica dedicada a la inolvidable i delicadíssima escriptora, compatricia nostra, D.ª Palmira Ventós.

Es representarán les obres «Isolats» i «L'enrenou del Poble» originals de l'esmentada escriptora.

Festa de Verges.—Com cada any, a Verges han celebrat la seva festa major la qual ha sigut força concorreguda per el jovent de nostre vila.

Balls.—Durant aquestes darreres fetes s'han celebrat lluidíssims balls de nit a les societats, «Centre Recreatiu» «Saló Coll» i «Menestral».

Tots s'han vist força concorreguts.

Acte exemplar.—Un afinador de pianos trobà dies passats un bitllet de cinquanta pessetes que oferí a la Conferència de S. Vicens de Paul.

Havent-se presentat l'amo del bitllet se li retornà aquest.

Material escolar.—El diputat per aquest districte D. Juli Fournier ha obtingut del ministre d'Instrucció Pública un donatiu de material escolar per a l'escola de nois de Verges.

Comerciants de fusta.—Son molts els comerciants de fusta que recorren la comarca comprant arbres a preus elevats.

Nou establiment.—S'ha obert un establiment de cotilleria en el carrer de S. Agustí número 5, on fins fa poc temps estigueren els tallers de la sastreteria Frou.

Desitjem a la damisela Eugènia Simón que dirigeix l'establiment, moltes prosperitats en el negoci emprés.

Els Pastorets.—Una companyia d'aficionats de País, vingué el dia 31 de Desembre a representar «Els Pastorets» en el teatre del «Círcol de Catòlics».

La sala de dit teatre s'omplienà de gom a gom en aquella ocasió.

L'escola dominical.—Les noies de l'Escola Dominical, representaren el dia 6 del corrent en el teatre del «Círcol de Catòlics» la funcioneta: «El Nadal de les Pastores».

Fou molt celebrat el treball de les noies de l'Escola.

Postals a la venda.—Les Germanes del Hospital han adquirit una partida de fotografies de la Mare de Deu de la Mercé que 's venera en la capella d'aquell benèfic establiment.

Les postals curiosament presentades poden adquirir-se en nostre hospital al módic preu de vinticinc céntims.

Pessebres.—Durant els dies de Nadal visitaren alguns pessebres, cridant-nos l'atenció el de l'Hospital per sa importància i pel bon gust que revelava en la presentació.

Nou Fiscal.—Ha sigut nomenat fiscal del nostre jurjat el distingit metge D. Josep Pujol.

Considerem encertada l'elecció i felicitem a nostre consoci senyor Pujol pel seu nomenament.

Soci colectiu.—La Junta Directiva de l'«Ateneu Montgrí» en sa darrera sessió acordà fer-se soci colectiu de l'«Ateneu Empordanés» de Barcelona.

Defunció.—Dies passats morí a Barcelona donya Lluçia Carbó, avia de nostres bons amics Domingo i Salvador Colomer.

Rebí la família l'expressió de nostre condol.

Desgracia.—El diumenge passat, morí cremada vora la llar, se suposa a causa d'un accident, na Francisca Font de 70 anys, que vivia sola en una casa del carrer de S. Genís.

Desgracia.—Dies enrera, el jove Salvi Miró, tingué la dissort de trencar-se un bras.
Li desitjem un prompte rastabliment.

Repatriat.—Havem tingut el gust d'estrenyer la ma de'n Carles Batllé, arribat fa poc de l'Argentina.

Entre altres coses, ens contà que en aquell país hi ha molta miseria,

Celebrariem que al jove Batllé, li sigui força agradable la seva estada entre nosaltres.

Estudiants.—Han passat les festes de Nadal entre nosaltres, varis joves, que cursen llurs estudis a la Capital.

Joaquim de Camps Arboix

ADVOCAT

CARRER DE LES BERNARDES, 2, 2on. — GIRONA

MERCAT DE TORROELLA

CELEBRAT EL DIA 8 JANER DE 1917

Biat	de 26 a 27 pies.	quartera
Civada	de 11'00 a 12'00	« «
Ordi	de 14 a 15	« «
Faves	de 19'00 a 20'00	« «
Esparcet	de 18'00 a 19'00	« «
Favó	de 17'00 a 18'00	« «
Besses	de 19'00 a 20'00	« «
Mongetes	de 33 a 34	« «
Mill	de 28'00 a 30'00	« «
Biat de moro	de 19'00 a 21'00	« «
Bestiar porquí	de 16'00 a 22'00	un
Oli	de 18' a 19'	« el mallal
Ous	de 1'50 a 1'60	« dotzena
Gallines	de 9'00 a 10'00	« parell
Pollastres	de 4'00 a 7'00	« «
Anecs	de 6'00 a 7'00	« «
Cunills	de 3'00 a 5'00	« «
Oques	de 5'00 a 7'00	« una
Patates	de 5'00 a 5'50	« quintá
Aufals	de 5'50 a 6'00	« «
Carbó vegetal	de 13'00 a 15'00	« càrrega
Tocinos grassos	de 17'00 a 00'00	« arroba
Estelles	de 00'80 a 00'85	« quintá

EQUIVALENCIES: La quartera equival a 80 litres; la càrrega (pes) a 120 kilos; el quintá, a 40 kilos; l'arroba a 10 kilos; el mallal d'oli, a 11'200 kilos o 12'40 litres.
El mallal de ví, 15'48 litres.

Imp. de P. Ribas. — Palafrugell. — Teléfon 362
Representant a Torroella: D. Eduard Vinyas, Carrer de Sant Agustí